

центръ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 7.

Luni, 12. Februarie.

1845.

DOKUMENTE BEKI.

(Брмаре.)

(18) Милости вожи. Io Стефан Томша вв. господар землі Молдавское. Фачем щіре къ ачеастъ карте а Domniei mele, тѣтзорр чіне пре дѣнса ар къѣта, саѣ четіндѣсъ ар авзі, къ адеврѣт ші кредінчос воерінѣл пострѣ Маполакі мареме ваетші, аѣ слѣжіт маі пайте алтор рѣпосаці Domni дрепт ші къ кредінѣл. Дечі ші поі възѣнд а лѣі дреапѣ ші кредінчоасѣ слѣжѣвъ кътрѣ поі, лѣам мілѣіт пре дѣнсъл къ осѣвітѣ мілѣ а поастрѣ, ші еам дат ші лѣам мілѣіт пре дѣнсъл дела Ноі, дѣтрѣ ал пострѣ Молдовінеск пѣтѣнт, къ треі сате, авѣме: Рогожѣніі, Вістернічіі ші Рошіечіі пе Рѣѣтѣ, че сѣнт дѣ цінѣтѣл Сорочіі, къ вадѣрі де морі ші къ вѣлді къ пеще, ші сатѣл Мѣшченіі ла Ністрѣ дѣтрѣ ачелаші дінѣт, каре ачестеа маі сѣс скрісѣ сате аѣ фост а лѣі Ісак Балікѣ хатманѣлѣ, ші ел къ вікленіеа лѣі леаѣ прѣпѣдіт кѣнд саѣ рѣдікат къ Domnѣл лор Костаѣтін вв. ші къ тѣлѣт тѣлѣіме де леші ші къзачі, асѣпра Domniei mele, ші фѣкѣнд маре рѣзѣоіѣ къ дѣлніі пе ана Жіжіі, ші іаѣ дат Дѣмнезѣл сѣвт савіеа Domniei mele, vnde ші оасіме лор ла

арѣтаре зак спре вечнікѣ тѣртѣріе. Пентрѣ ачееа ка сѣ фіе ші дела Ноі трік ші очінѣ къ тот веніѣл лѣі ші копіімор лѣі, ші непоцімор, ші стрѣнепоцімор, ші а тот неамѣлѣі лѣі чіне с'ар амеѣе маі де апроапе пе клінтіт нічі одініоарѣ дѣвечі. 7131. Априліе 9.

(19) Ноі Дѣка вв. вожи милости господар землі Молдавское. Фачем щіре Domniea mea къ ачеастъ карте тѣтзорр кѣі сѣ каде а щі, пентрѣ пѣра че аѣ авѣт рѣгѣторіі поштрі, кълѣгѣріі дела с. Мѣпѣстіре дела Бѣрнова, дін кодріі Іашѣлѣі къ цѣраніі де Чѣрвещі, арѣтатѣнеаѣ кълѣгѣріі дресе, дела алді Domni че аѣ фост маі дѣпайте де Ноі, пентрѣ сатѣ пентрѣ Чѣрвещі, че аѣ фост де околѣ тѣргѣлѣі Іашѣлѣі, къ поене де Фѣпаці кѣте сѣнт пре хотарѣл сатѣлѣі, ші къ хелѣщеѣ, ші къ моарѣ; каре сат есте лор даніе ші мілѣіре, дела рѣпосатѣл Мірон Барновскі вв. Ашіждереа ші пентрѣ рѣндѣл вечнімор дінтрачелаші сат, саѣ фост маі іспітіт ші маі де тѣлѣт ка се пѣ аскѣлте де кълѣгѣрі, ші акѣм еарѣші саѣ черкат дѣтріаѣест кіп. Дечі, Domniea mea am сокотіт къ пѣ сѣ каде сѣ стрікѣм даніеа ші мілѣіреа ктіторімор ч'аѣ дат ші аѣ мілѣіт с. Мѣпѣстірі, Domniea mea дѣкѣ дѣт лор,

прекъм леаѣ фост овичеѣ ші дела алці Domni че аѣ фост маі днаинте de Noi, оамені дін ачелаші сат дін Чървещі, съ айвъ а лъбра дн тоате лъпеле кѣте доъ зиле пе лъпъ, кълггърімор ла тревеле лор; ашиждереа ші кълггъріи съ ле дѣ лок де фън пре хотаръл сатълві, се ші косаскъ...

7178. Ізніе 24. Стрътілат Ръціпъ.

(20) Іо Міхаі Раковіцъ вв. вожі милости господар землі Молдавское. Фачім щіре къ ачеастъ карте а Domniei теле, тѣтърор къі і съ каде а щі, пентръ рѣндъл Солърітълві че авеа овичеі камараншіі де окпъ пълъ актѣ, де лѣа Солъріт де не о парте де лок дела цінтъл Съчевіі, ші о віндеа ачеа слѣжъкъ ші къмъраншіі де окпъ ла Чокоі де цінтъ, дрепт 40 саѣ 50 де леі, ші апоі ачеі Чокоі фъчеа мѣлте съпърърі сърачімор, къ лѣа дела тот отъл ші дела фетеі съраче ші дела вабе вътрѣне ші непѣтінчоасе, тот кѣте зп орт де кап, ші ворфѣеа пе тоці сърачіі къ ачел овичеі, де ле лѣа ші страеле де не дѣлшіі. Дечі дндълегънд Domniea mea де ачеа съпъраре а сърачімор ші а въдъвімор, ші де съспінееле лор, м'ам зміліт дінтрѣ тоатъ осърдіеа поастрѣ, ші ам сокотіт се пѣ се маі съпере віедці оамені къ ачел овичеі прост, ші аша віне ам врѣт, днпрезпъ къ а патрѣ сфінді архіереі а църей поастре а Молдовіі, кір Gedeon архі-епіскоп ші мітрополіт Съчевіі, ші кір Георгіе епіскоп де Роман; ші кір Калистрѣ епіскоп от Радавці, ші кір Орест епіскопъл Хъшімор, ші къ тот ал пострѣ сфат воері чеі марі ші мічі, ам тѣеат ачел овичеі съ пѣ маі фіе, съ паѣбъ де актѣ днаинте камараншіі де окпъ, пічі алці пічі о тревъкъ къ ачел солъріт, съ паѣбъ

а се лѣа дн вечі дела цінтъл Съчевіі, че се фіе днвечі тѣеат ші ліпсіт ачел Солъріт дела цінтъл Съчевеі, се пѣ се маі съпере сърачіі дн веачі де веачі. Дрепт ачеа ші дн зрма поастрѣ пре каре ва мілві Domnъл Дѣмнезълъ къ Domniea църей поастре а Молдовеі, пофтіт съ пѣ стріче ачеастъ пѣціпъ мілъ, че ам фѣкѣт ачелор пѣмѣтені, пентрѣ а поастрѣ поменіре, че маі въртос се айвъ а да, ші а днтърі асъмінеа. Іар чіне с'ар іспіті орі кът де пѣціп се съпере ачеастъ ашъзаре се фіе съпт маре влестем. 7226. Априліе 24.

(21) Іо Міхаі Раковіцъ вв. вожі милости господар землі Молдавское. Фачет щіре къ ачеастъ карте а Domniei теле, тѣтърор къі се каде а щі вері воері, вері фіе ші че слѣжіторі, каре въ веці днтѣмпла а змѣла къ тоате слѣжбеле Domniei теле, пентрѣ с. Мънѣстіре че съ кеатъ Деалъ маре, внде есте храмъл пащіреі с. фечоареі, фінд ачеастъ M. zidітъ дін темеліе де рѣпосатъл Іоне Хадъмвѣл постелнік, ші о аѣ днкінат'о ла с. Іеръсалим, ші саѣ тѣмплат де саѣ пѣстіт де а тѣта съмъ де време, де мѣлте прѣзі че аѣ фост пе царѣ. Дечі, възжнд Domniea mea о рѣгъ ка ачаста пѣстітѣ, ші къ а тѣта келтѣеалъ фѣкѣтъ, м'ам зміліт къ ініма mea де іам фѣкѣт ачест testament, ка се айвъ паче де тоате дѣріле ші ангърііле кѣте сѣлт пре алте мѣнѣстірі дн цара Domniei теле, пълъ кънд ва да Дѣмнезълъ се ші віе ла статъл сеѣ чел де маі днаинте, ші атѣочеа са сокоті дѣпъ пѣтінца еі че съ плѣтеаскъ църіі ка ші алте мѣнѣстірі днкінате с. Іеръсалим.

7260. Декемврие 1.

(Вор зрма.)

С'азим акъм пе поетѣл дн импресии-
ле сале де кълѣторіе кънд веде локѣріле
пе знде акъм дѳѳъзечї де ані ресѣзна зп сѣ-
пет песте Олт шї сѣпетѣл ачеста се азїи
дн сераїѣ, шї пе рестаторнічі дн дрептѣ-
ріле поастре прїндїаре; скоасе цара де
сѣвт аренда стрїнімор.

Аста е цара чеа родїтоаре
Аста ẽ кѣмпїа чеа зжмвїтоаре,
Че 'нтьїѣ пе дѣнса холдѣ азреск
Аста ẽ дїнѣтѣл д'антїчі костѣме
Каре е тѣндрѣ де ал сѣѣ пѣме
Че Олтѣл, Жжїѣл rotїnd дн сїѣтне
Ка септїнеде дн околеск.

Е дѣрѣ пѣїнеа каре родеше
Дн глѳд де сѣнѣ, шї се доспеше
Нѣтаї дн лакрѣтї шї дн сѣдорї!
Чїн'о тѣпѣнкѣ се фаче таре;
їїна'ї креще дн дндѣраре
Шаст спїрт де сѣнѣ п'аре 'нѳрѣпаре
Свїарѣ прїп віне: „дѣте сѣ торї!“

Асѳел сѣнт фїї че Жжїѣл паще
Че сѣр кѣ капра че коасе паще
Шї 'н візїне де вѣлнї се вѣр.
Ел іа кѣ глѳндѣл о pondѣрїкѣ,
Се дѣ 'н ordїе фѣрѣ де фрїкѣ
Шї пе зп П. . . . сїнгѣр дн стрїкѣ
Цїл іа кѣ флїнта де сѣвт чеадѣр,
Аїчі се коаче ш'о пандѣроаїкѣ
Че жоакѣ окїї ка о шерпоаїкѣ
Фадїнтѣ отѣл шїл дїне 'н лок.
Kodana фатѣ! алѣ, прелѣнгѣ,
Налѣ шї свелѣтѣ ч'ар вреа с'ажѣнгѣ
Фѣцїнд воїнїкѣл кѣ кїка лѣнгѣ
Кънд цѳнгѣ стѣлѣде фїнд дн жок.

Коло таї коло ла скара веке
Кѣ кѣчїѣлїца пе о зреке,
Кѣ врѣѣл ромѣ песте мїнѣтеп,
Кѣ кїка латѣ шї азрїтѣ,

Кѣ флїнта лѣнгѣ шї гїпѣвїтѣ,
Кѣ гїеба алѣб гѣтѣнїтѣ
Пѣзїа зп весел Mexedїncean.

Де vom зрѣтѣрї пе поет дн ореде
сале де репаос, де 'л vom сѣвrapїnde дн
кѣдетѣрілеї счептїче, саѣ дн medїтацїлеї
тїнере, меланколїче орї пасїонате, дн де-
селе сале аїѣрѣрї афлѣтм adesea пасадїѣрї
фоарте сѣвлїме, фоарте темерарїї, фоарте
тїнере.

Плѣтеде, плѣтѣ лѣна пе лѣтеа adormїтѣ
Ка варкѣ де лѣмїнѣ дн очean сепїн,
Шї 'н враде де фантасме сїтїцїреа атордїтѣ
Рѣнеде ла плѣчере зп аторос сѣспїн;

Дар еѣ ка септїнелѣ ла тареа теа дѣрере
Ацїнт, днкрѣнт vederea п'ал тїмпѣлѣї компас,
Че 'нчет днчет пѣшаще шї пасѣ дн тѣчере
Пе спалѣл фѣрѣ тарїїнї че пѣтѣр' ал лѣї пас.

Ка о рѣнѣ віе че ар сїтїцї тѣцїреа
А тѣрїї фѣрїоасе а черѣлѣї тѣрѣват,
Дн лѣтѣ'тї че се сѣрпѣ се тѣлѣзѣр гѣндїреа
Шї іїна'тї вестеде рестїмп днфїорат.

Сїтїц глѳвѣл кѣ се тїнѣкѣ шї черѣл се клѣтеде
Торептелеї де флакѣрї асѣпрѣ'тї вор кѣдеа? . .
Е іадѣл днпайнте'тї, е торг орї че трѣїеде —
Сѣнт кове еѣ а лѣтїї? саѣ лѣтеа ковеа теа?

Де 'л vom асѣлѣта дн кѣдетѣрілеї
посоторѣте дн азїим скѣпѣндѣї нїче со-
нѣрї аша де сїнїстре ка днсѣшї ел пое-
тѣл кънд е тѣпїос, кънд се сїмте дн-
пѣнс ла амбїдїа саѣ зманїтатеа са, ла ва-
пїтатеа саѣ пѣнтѣл сѣѣ д'опоаре.

Стрїгоїѣл пегрѣ
Кѣ вѣзї де сѣнѣ
Грїндѣ шї плѣнѣ
Кѣ гїаре лѣнцї.

Саѣ дн алт лок:

Вахлѣл шоптеа поцїї, спѣнеа d'о грозѣвїе
Плѣнѣеа пе знде лѣна; шї кѣнїї пе кѣмпїе.

Бра не дпечат.

Adoa zi дп аер пз линеде, рекоаре
Ста вхпът ка порзтба кз окїи алвї дп соаре
Ціганвв сплзззрат!

Am zic кз adesea еспресїе кздетзрі-
лор сомбре але поетзлвї сеатзпз кз зп-
сзшї ел кзнд се афл вреодатз дп фер-
верea зпор ideї de ресзвпаре. Шї кз а-
девзрат фісіономїа отзлвї adesea е ікоана
сзфлетзлвї. D. Болїак аре зпа дїп фісіо-
номїе челе маї семпїфікатїве шї піканте.
Нз'л поате vedea нїменї фзрз аї ацїпта
взгареа de сеатз; ла кїпзл лвї deодатз
отзл се сімте мїшкат саз de dragoste саз
de зрз; індїферент нз поате ретзнеа. 'Mї
адзк а мїнте, акзт врео зече анї, глзтїам
амзндої дп камера са; авea не масз о
оглїндз кз дбз феце: дптр'зна кїпзл се
арзта дп мїніатзрз шї дптр'алта нз нзмаї
кз се тзрїа чї се фзчеа шї овал. Дп-
торчеат оглїнда шї не зїтам амзндої d'a-
лтзрea дптрзнса. Кзнд дї въззїз кїпзл
дп мїніатзрз нїмїк нз ера маї пікант шї
маї плзкзт, семзпа дзпз кзт зїк ромзнї,
копїлзл дракзлвї, francezii enfant terrible,
plin de фок шї de вївачїтате. 'Mї ера
drag сз'л въз. — Дптоарсе deодатз de
чезалалтз парте оглїнда рлззнд, шї кзнд
дї въззїз кїпзл кз гзра дескїсз, прелзп-
цїт шї mare, 'mї а венїт сз цїп!... Ас-
фел е імацїнеа скріерїлор челор пзпз а-
кзт але поетзлвї пострз шї але еспресї-
лор саме дп ворзїре: кзнд те дпїпереще
шї'дї е drag сз'л аскзлцї; кзнд те фаче
сз цїпї; кзнд дела тречереа зпзї пасарїз
ла алгзл, дела о фацз ла алта а оглїндеї
нз сімцї нїмїк, нз vezї нїмїк декзт зп лемп,
о стїкзл, нїще рефлете de лзмїнз. Нз
цїз de тз еспрїм вїне ка сз фїз дпде-

лес; D. Кесар дпсз, de дшї адзче амінте
de ачеастз дппрецїзраре, de шї поате цї-
неа мїнте кїпзл, ва афла жзстз асетзпа-
рea. Фзкзнд чїнева крїтїкз зпзї поет ма-
ре зїчеа кз дп тзлте локзрї доарте поe-
тзл. — Dar ка сз се дешепте тревзїа сз
доартз. — Асемenea шї D. Болїак, че
е дрепт, adesea орї се обоседе шї доар-
те спре а'шї репрїїмї пзтерїле пентрз
репеделе сзз свор; шї кзнд е дешепт е
сзвлїмз. Ачеаста нз е крїтїкз а поастрз;
е пзререа тзтзрор че дп кзпоск. Поe-
тзл дпсзшї дп сіпчерїтзцїе саме фамї-
ліаре дп vezї adesea втзндзшї фззптеа
de наказ шї офтзнд: „ах! de че нз почїз
сз тз спрїжїнї пзпз дп сфзршїт!“ Те
вей спрїжїні, жзне поет, Тз аї дп тїне
скїптеїеа дївїпз, шї наказл каре не дпче-
тат казтз шї чере перфекцїа. De чеї
сімцї кз ачест наказ, ачеастз целозїе са-
крї есте мзса та, веї мерце департе.
Nam че сз'дї маї дореск декзт о лїмзв
вреднїкз de кзцетзріле тале. Кзнд те
некзжещї de неперфекцїе, афлз кз шї
лїмзв есте зпа дїп казсе. Авзї не Voileau:
Фзрз лїмзв totd'азпа чел маї вреднїк скрїитор,
Зїкз чїне орї ч'о зїче е чел маї прост азтор.

(Ва зрта зп рзспзлс.)

ЕВРЕЈЛ НЕАДОРМІТ.

П а р т е а I.

К А П ІІІ.

С о с і т з л.

(Бртаре.)

Дзпз зп томзїт de тзчере медетз-
торїз зїсе профетзл лвї Голїат:

— Тъ пѣ веі да 'п еа-сеаръ феарълор се тѣхиче.

De 'нтѣѣ Голиат пѣ кѣпринде, атѣт ачеастъ idee ера 'п адевѣр некѣпринсѣ пептрѣ ел.

— Плакъ, тѣестре? — zice ел.

— Io те опреск, се пѣ даі дп еа-сеаръ феарълор de тѣхикаре.

Голиат пѣ респѣнсе nimik, дескѣсе окіі чеврі de о тѣрѣме пемѣсвратѣ, дшѣ дп-превпѣ тѣхиче, шѣ се дѣдѣ дпаноі de доі пашѣ.

— Ах 'ша, тѣ 'пделеці тѣ? — zice Морок кѣ перѣвдаре. — Дестѣл е de кіар?

— Се пѣ ле даѣ de тѣхикаре? кѣнд карнеа е аічі, кѣнд чѣна ле е 'птѣрзіатѣ кѣ треі орѣ!... стрігі Голиат кѣ о тіра-ре врескѣндѣ.

— Аскѣлтѣ... шѣ тачѣ!

— Dar, тѣ вреі дарѣ се се 'птѣтпле врео пепорочіре дп еа-сеарѣ... фѣмеа ва фаче пѣ феарѣ фѣрїоце!

— Кѣ атѣт маі віне!

— Тѣрвате! . . .

— Кѣ атѣт маі віне!

— Кѣт, кѣ атѣт маі віне?.. Dar..

— Дестѣл.

Голиат фѣкѣ се се азѣ о торпѣтѣрѣ сѣрдѣ, аша de рѣгѣшѣтѣ ка а зпѣ врс, кѣтѣнд ла профет кѣ вп аер deodatѣ спѣ-ріат шѣ тѣніос.

Морок, дѣпѣ ачесте ordineri date, дѣтѣла дп лѣнг шѣ 'п лат дп грѣпарѣ, пѣрѣндѣсе а се гѣнді. Апоі, дпторѣкѣндѣсе кѣтрѣ Голиат, дпкѣ тот корліт дп-тр'о дпкретеміре афѣндѣ:

— Адѣчіді амінте тѣ, vnde е каса вѣргмаістерѣлѣ, vnde іо дп еа-сеарѣ фѣѣ

се'мі възвеск дпгѣдѣнда, шѣ актѣрѣа фѣ-тѣе кѣтпѣрѣ кѣрѣвлѣі шѣ зп rosariv?

— Адѣк, — респѣнсе дїгантѣл кѣ зп топ вѣтфлат.

— Тѣ веі мерѣе се 'нтреві дела шер-вітоареі, дакъ поч фї сігѣр кѣ воіѣ афла demѣнеадѣ пре вѣргмаістерѣл dec-de-de-тѣхичеадѣ.

— Пептрѣ че а фаче?

— Пептрѣ-кѣ, пѣте воіѣ авѣ чева дп-пѣртѣторѣсе і спѣѣ, кѣткѣ, ла тоатѣ дптѣтплареа, дп рог, се пѣ еасѣ пѣлѣ а пѣ тѣ фї възѣт.

— Віне... dar феарѣле... пѣ поч се ле даѣ de тѣхикаре дпайте de а тѣ дѣче ла вѣргмаістерѣл?... Нѣтаі ла пп-терѣ... астаі чеа маі флѣтѣндѣ.. vezі, тѣестре, нѣтаі морѣіі..

— Еі... дпкѣ маі пѣгїн декѣт орѣ кѣрїі алта..

— Не корпеле діаволѣлѣ! — стрігі Голиат, — че аі тѣ астѣзі, іо пѣ прїчен нїмік; пагѣвѣ, кѣ Карл пѣ е ачі; ел, ві-клеанѣ, тіар ажѣта се прїчен.

— Тѣ п'аі ліпсѣ се прїчені.

— Нѣ се ва дпторѣе Карл кѣрѣнд?

— Ел с'аѣ дпторс.

— Ынде е dar... се віе се'мі ажѣте.

— Ел с'аѣ дѣс еарѣшѣ..

— Че се 'птѣтпмѣ аічі? Есте оаре-че, Карл се дѣче, се 'пторѣе, еар се дѣ-че... шѣ...

— Нѣ е аічі ворѣва de Карл, чї de тїне; тѣ ещї віклеан кѣнд вреі... аша de віклеан ка шѣ ел. — Шѣ Морок вѣтѣ прїетїнеце пѣ вѣтѣрѣл дїгантѣлѣі.

— Io, віклеан?

— Прова е, кѣ 'п еас' пѣпте сѣлт зече флорїні de асе кѣщїга... шѣ кѣ тѣ

вей фї аша де вїклеан кѣт сеї кѣщїцї...
їо сѣм сїгѣр.

— Не ачаа сокотеалъ, даръ, їо сѣм
вїклеан, — зїсе цїгантѣл сѣрѣжжїнд кѣ зп
аер стѣпед шї тѣлдеміт. — Че ва тревзї
се фак, ка се кѣщїг ачеї зече флорїнї?

— Тѣ вей ведѣ. . .

— Е кѣ аневое?

— Тѣ вей ведѣ. . . Тѣ вей днчене мер-
гжїнд ла вѣргмаїстерѣл, дар днпїнте де а-
плека тѣ се апрїнзї ачаастъ тїгае (шї їо
арѣтѣ кѣ цестѣл лѣї Голиат).

— Аша, тѣестре. . . — зїсе цїгантѣл
кѣ о ресетпѣчѣне стѣпедъ шї лѣсжїндѣсе
де а пѣтрѣнде дндемѣрїле стреїнеї ре-
солвцїї а тѣестрѣлѣї сеѣ дн прївїнда фѣа-
рѣлор, пре каре лїпсїреа де пѣтремѣнт
ера се ле факъ фѣрїоасе.

— Днтрїачаастъ тїгае тѣ вей пѣне се
се рошаскѣ ачаастъ рѣдѣ де фїер, — а-
давѣсе профетѣл.

— Аша е, тѣестре.

— Тѣ о вей лѣса аколо, вей мерѣе
ла вѣргмаїстерѣл шї вей рѣвенї се тѣ а-
щепцї аїчї.

— Аша е, тѣестре.

— Тѣ вей днтрєдїнеї де а пѣрѣреа
фокѣл дїп кѣпторїѣ.

— Аша е, тѣестре.

Морок фѣкѣ зп паш се еастъ; апої
адѣкжїндѣшї амїнте:

— Тѣ зїчї кѣ вїетѣл вѣтрѣн е кѣ-
прїнс кѣ сѣпѣнїтѣл сѣпт фоїшор?

— Аша е, тѣестре.

— Се нѣ зїдїї нїмїк, рѣда де фїер дн
фок, вѣргмаїстерѣл, рѣвїнѣ аїчї сеїмї а-
щепцї ордїнѣрїле.

Ачааста зїкжїнд, профетѣл децїнсе
дїп грѣнарїѣ прїн тѣравѣ, шї лѣсѣ не
Голиат днтрѣ о ѣкременїре пемѣрїнїтѣ. *)

ЛИТЕРАТУРА шї РЕЛИЦА ДАЧИЕї. **)

Перїодѣл 1-їѣ днпїнтеа Романїлор.

Пре кѣт есте де таре їнтерес а се
пѣтѣ днфѣдоша днтрѣн тавлон їсторїк
делїнеацїа лїтературеї шї а граїлѣї Дак-
Ромжїлор, прекѣт шїа кѣлтѣреї денїлѣї
лор такар дела апѣл дїскѣлекѣреї пѣлѣ
дн епоха де фадѣ, пре атѣта кѣ пѣрере
де рѣѣ тревѣсе сѣ тѣртѣрїсїт, кѣ лїпса
звїї шїр де доведї не днтрерѣптѣ фаче
пѣлѣ акѣт маї кѣ пепѣтїндѣ експозїцїа
амѣнѣптѣ шї хропологїкѣ а зпїї асемїне
матерїе шї дн прївїреа днтѣперїкѣлѣї вѣр-
вѣрїеї, де акѣрїа пегѣре не стрѣѣтѣтѣ де
окїл їсторїеї с'аѣ днвѣлїт прїн маї тѣлте
векѣрї орїзонѣл Дак-Ромжїлор, шї дн-
прївїреа лїпсеї, че авем днсѣшї де ачїї

*) Дїп ачест Роман ва маї зрїта днжѣ чева.
Щїѣт есте, кѣ картеа е фоарте лѣпгѣ, дн-
кѣт нїчї одатѣ н'ар пѣтеа авеа лок дн ача-
астъ фоїе, прїн зрїтаре чїгїторїї пощрїї вор фї
сїлїдї аї кѣзѣта сѣфршїтѣл дн врео лїврарїе.
Не пої не аѣ їнтересат тѣлт манїера традѣ-
черїї ачестор капете, каре шї мерїгѣ а фї
жѣдекатѣ маї де апроане. Ної ам алѣтѣрат'о
шї кѣ орїцїналѣл шї кѣ о алѣт традѣкїде шї
ам афлат, кѣ D. Традѣкѣторїѣл аѣ пѣзїт ре-
гѣлеле традѣчерїї вїне де мїнѣне шї кѣ тра-
дѣче зпїче дн фелѣл сѣѣ. Ped.

**) Маї тѣлдїї прїетїнїї аї пощрїї афларѣ кѣ калѣ
а се репродѣче шї дн фоїе ачаастъ дїсерта-
цїе їсторїкѣ а Далї професор де їсторїе Г.
Сезлєскѣ атѣт де їнтересантѣ.

пъцин скрііторіі аі тїмпърілор ачелора, каріі аъ атїнс къ маї тълт аъ маї пъцин асемене матерїе; къ тоате ачесте а ащерне такар ескїза зпїі а таре тавлон шїі а да дндемнѣ варваділор зелоші, дндѣмъпатїчі шїі пътїнчощї а дісвълї прїн тратадії спедїале асемене темъ, дндеплїнїнд лакъпеле, сокот къ асфел де черкаре пъ пъмаї къ пъ ар фїкхртїтъ, даръ вїне прїїмітъ с'аъ такар свферїтъ де вѣрвадії дндзестраді къ днделепчївне шїі дреаптъ жъдекатъ.

Къ адевѣрат къ пъ авем днд тїмпъл де фадъ докѣменте, прїн каре се пѣтем доведї позїтїв шїрѣл статълї літератѣреї ромѣнещї днд Дачїа дїнтрѣ дндчепът, днд сь тот нї рѣмѣне о пресвѣзнере дестъл де пѣтернїкъ де а фаче дндкїере: къ Ромѣнїї дела дескълекареа лор шїі пълъ а стъзї аъ авѣт дндтревзїндгареа граїлї шїі днд вѣрмаре а літератѣреї націонале: 1-їѣ пентрѣ-къ деапѣрѣре аъ дндформат статѣрї днд провїндїїле Дачїїлор шїі дїнкоаче шїі дїнкоало де Дѣнѣре, 2-ле пентрѣ-къ Ромѣнїстъл шїі літератѣра лор аъ преадомїїт деапѣрѣреа днд тоате епохеле вѣкълї де мїжлок, дїн асемене темейрї пѣтем фаче дндкїере къ чертїтѣдъ, къ Ромѣнїї дїнтрѣ днд чепътъл венїреї лор аъ авѣт літере шїі літератѣрѣ пъ пъмаї атънче ккнд домнїторїї лор реzedѣа къ помпъ шїі трїѣмфѣрї прїн капїталїїле веки але ачестор прїнціпатѣрї прекъм днд Сarmısagetъza сеаъ Ulpia Traiana, днд Гертіна с'аъ Caput bovis, днд Alba Julia с'аъ четатеа алѣт, днд Praetoria Augusta с'аъ Sermidava пѣмітъ а стъзї Стѣдѣра, днд Хотїн, Сѣchedava, днд Бърлад. Pallada, Котнарї, Іашї с'аъ Jassioium муниципїїум шїі прїн алте політїї шїі четъдї,

каре аъ ажѣнс днд вѣртъ реzїденції дїнѣтале шїі акѣрора рѣїне не-дндфѣдошазѣтѣрїїмеа, фѣрѣмѣсеца шїі пѣтернїчіа лор антїкъ, аъ авѣт зїк де а пѣрѣреа прїн ачесте політїї сколї, днд карїле се депрїндеа тїнерїїмеа чел пъцин а четї шїі а скрїе дндвѣдѣнд догмеле кредїндеї шїі леціїле моралълї, пентрѣ-къ аъ черѣт ачеаста фѣрѣ дндкѣнѣзраре де о парте тревзїнда релїціеї, фѣрѣ кареа нї п'аъ фост шїі днд вѣрмаре тревзїнда де преодї шїі дндвѣдеторї; іаръ не де алта тревзїнда Статълї а авѣ скрїїторї, жъдекѣторї шїі адмїнїстраторї, ба дндкѣт аъ авѣт статъл невоїе де вѣрваді къ ерѣдїціе маї дндалтъ, прїн карїї сь поатъ дїне чел пъцин кореспондентїї къ статѣрїле дндвечїнате, прекъм ера одїнїоарѣ къ Рома, апої Константїнополе шїі маї днд вѣртъ къ Полонїа, Ънгарїа п'аъ пѣтѣт фї ліпсїте реzїденціїле Молдовеї нїчі де шїкоале, днд каре с'аъ пропѣс пъ пъмаї матерїї елементаре, даръ шїі счїентїфіче, нїчі де вѣрваді дндзестраді къ шїїнде шїі талентѣрї, карїї аъ фїгѣрат днд Езропа ка дндвѣдаді шїі політїчі, ба тревѣе сь дндкїем къ кїар шїі днд ачеле дндпрежѣрѣрї, ккнд днддосїндѣсе Дако-Ромѣнїї де дндкълѣрїїле варварїлор аъ пѣрѣсїт політїїле, невоїдї фїїнд а се адъпостї прїн кодрїї шїі мѣнцї сеаъ а се 'нкїде дндтре мѣрїї монастїрїлор, шїі атънчеа дндкѣт аъ дндформат содїетъдї шїі статѣрї маї нїчі с'аъ маї марї, аъ тревзїт сь аїѣт такар о вѣмѣрѣ де гѣверн, аъ тревзїт сь аїѣт релїціе, аъ тревзїт сь лїсе прескрїе леці шїі дндвѣдетѣрї, карїле фїрѣще пъ лї с'аъ пѣтѣт да днд алтъ лїмѣт, декѣт днд ачеа пре каре о дндцъледеа адекъ ромѣнеаскѣт, аъ тревзїт прїн вѣрмаре сь аїѣт вѣзъл граїлїї націонал прекъм днд аъ пълъ

астъзи каре есте довадъ нежпвѣнсь къ граѣл Дако-Ромѣн аѣ ведъит деапъръреа, ши дикъ къ кѣт се афла маї дпапої; къ аѣта аѣ тревъит съ фие маї кѣрат де кѣвѣнте стрѣине ши маї апропѣет де прото-типъл тѣмеї, прекѣт о тѣртѣрисекск скрѣиторїї векълѣї де мѣжлок, карїї поменѣнд де Ромѣнї ши де граѣл лор зѣк къ маї пѣнте де а ддрепта Данте, Бокаче ши Петрарка лѣмва италианъ кѣрѣдѣндо де варбарѣстеле Годѣлор ши а Лонговарзѣлор, лѣмва ромѣнеаскъ къ чеа италианъ ар фѣ фост дп тотъл де асеменеа, ва дѣпре обсервація алтора Дако-Романа кѣпрѣндеа дп сѣне маї тѣлте кѣвѣнте латѣне де кѣт ачеа италианъ.

— Воѣнд а класѣфика прогресъл саѣ регресъл лѣмвеї ши а лѣтератѣреї лѣкѣвиторѣлор Дачѣї, дѣпре тѣртѣрисѣреа исторїѣлор се доведѣде а фѣ сѣпсѣъ ла шепте перѣоаде. 1 чел дѣн тѣѣ аѣ фост перѣодъл Елѣно Дачѣ че аѣ дѣнѣт пѣлъ ла дескълекареа Романѣлор 105 Д. Хс., ал 2-ле Латѣн пѣлъ ла пѣвълѣреа Годѣлор дп сѣта а 4-а, ал 3-ле Латѣно-Готѣк, дпчепѣт къ прѣлежъл прѣдѣкѣреї Хрѣстѣанѣстѣлѣвї дптре Годѣ прѣн апостолъл лор Ълѣїла пѣлъ ла пѣвълѣреа Склавѣлор ши дпчепереа прѣдѣкѣреї хрѣстѣанѣстѣлѣвї дп лѣмва славонъ прѣн Апостолїї Методѣї ши Кѣрѣл ла дпчепѣтъл веакълѣї ал 9-ле, ал 4-ле Славено-греко-латѣн дела дпфортареа лѣтерѣлор ши а лѣтератѣреї славене пѣлъ ла дескълекареа Домѣлор дп Молдова ши Валахѣя 1274 ши пѣлъ ла сѣнодъл де Фѣоренца 1443. Ал 5-ле перѣодъл славон дпчепѣт дѣпъ сѣнодъл де Фѣоренца пѣлъ дп зѣмеле Домѣлѣвї Васѣлѣ Лѣпѣл 1644. Ал 6-ле перѣодъл Елѣно-Ромѣн дела сѣ-

реа Домѣлор гречѣї пе тропъл прѣнѣпѣтѣ-рѣлор пѣлъ ла апъл 1821. Ал 7-ле перѣодъл ромѣн дп кареле пе афлѣт астѣзї дпчепѣт дела рѣстаѣрація шкоалелор на-ціонале дп Молдова къ апїї 1828 ши дп-фѣндгареа академѣїї дп апъл 1835.

Ла дптревареа каре ар фѣ фост лѣтератѣра дп Дачѣя маї пѣнте де дескълекареа Романѣлор? се поате респѣнде: къ ачеа елѣпъ, пѣптрѣ къ ачеаста ера зна ши сѣнгѣрѣ домѣноаре дп тоатъ пѣнѣнсъла Емѣлѣї дптѣнсъ дп дѣръл дѣртѣрѣлор Понтѣлѣї, а тѣреї Адриатѣче, дп Италия де дѣос дп пѣнѣнсъла Таѣро-казказѣкъ а Мѣчѣ-асїї, фѣнд къ дптре Гречѣї с'аѣ адѣс дѣн Асѣя дптѣя датъ пѣптрѣ Европа прѣн Кадмѣс моделъл знѣї алфавѣт.

Дѣпъ че прѣн емѣграція колонѣлор Афрѣк-асѣатѣче се транспортъ дп Гречѣя чѣвѣлѣзація дпфортѣндѣсе содѣѣтѣдї, полѣтїї, рѣлѣдѣїе, гѣверпѣ ши дп зрѣтъ лѣтератѣра, адѣкѣндѣсе дѣн Фѣнѣчѣя лѣтерѣле пѣ-мѣте дѣпъ ачеаа гречѣшїї, каре дпсѣ пѣртъ дп сѣне пѣлъ астѣзї каракѣрѣле ши дпса поменклатѣра челор веѣї асѣатѣче, къ каре с'аѣ скрѣс ши кѣрѣдѣле Евреѣлор,*) ши адѣнсерѣ статѣрѣле Гречѣїї ватра шѣнѣнделор ши моделъл кѣлтѣреї дп тоатъ Европа, дп кѣт Гречѣїї ковѣршѣрѣ дп пѣтереа лѣтѣнѣреї лор пе тоате дѣнтеле Европѣї, каре дп алѣтѣраре къ дѣншїї ера дп адеѣрѣ варбарї, ши дѣне дрѣптъл къ-

*) Къ ачесте с'аѣ серѣвѣт (слѣжѣт) Фѣнѣчѣнїї, Егѣптенїї, Халдеїї, Евреїї, ши поартъ пѣлъ астѣзї пѣмеле лѣмвеїї евреешїї ши халдеес. д. е. Алѣа гречѣше дела Алѣф еврееше (вова), βητα дела Бѣт (вѣтеа), γαμμα дела гѣмѣл (кѣтѣла), δελτα дела дѣлед, λαμβδα дела лѣмед ш. ч. л.

вѣшт се зичеа Πᾶς μὴ Ἑλληὺ βαρβαρος, де атѣпчеа кѣнд тот ачел че нѣ воаа съ фие варвар, тревѣа съ фие Елин саѣ Roman, де атѣпчеа соарта политикъ ши моралъ а дерилор Пенедѣнавиче с'аѣ атърнат де сѣрта статѣрилор маї чивилізате ши прип ър-маре маї пѣтерпиче дѣвечипате кѣ еле, каре аѣ дѣфлорит пе рѣнд, атѣт дѣ неп-исѣла Етѣлѣи, кѣт ши а Апенинилор. Гѣ-верпѣл, реліѣиа, леѣислаѣиа ши літератѣра дѣтѣиѣ а Гречилор ши'н ѣрмѣ а Roman-лор, прип кѣчерипі, колонизаѣии саѣ емигра-ѣии, ши кіар кѣлѣторіа прип Гречіа ши Roma а варѣаѣилор дін деріле поастре, саѣ веніреа челора де аколо пе аиче с'аѣ дѣтінс дін веѣіме ши песте статѣріле ачесте.

Пре кѣт маї дѣтѣиѣ дертѣріле Архі-пелаѣгѣлѣи ши але Еѣеѣ с'аѣ дѣпопорат де колонііле фінічене ши еѣптене, ши с'аѣ дес-селѣѣтѣчїт Троглодїѣи (лѣкѣиторі прип пе-ѣері) ши Сченіѣи (лѣкѣиторі прип кортѣрі) індіѣені аї Гречіеї; де асеменеа дѣ ѣрмѣ колонііле гречешї аѣ дѣпопорат деріле асіатиче ши европеїе але Елеспонтѣлѣи, Во-сфорѣлѣи, Понтѣлѣи, Адриатичеї, ши аѣ дес-селѣѣтѣчїт пе індіѣені лѣкѣиторі дѣпрѣѣтѣ-ѣндѣлї ліѣѣѣа ши літератѣра, реліѣиа ши леѣислаѣиа лор. Аша с'аѣ лѣмінат: Italia де ѣос нѣмітѣ одініоарѣ Graecia magna прип шкоала кротонікѣ а лѣи Пїтаѣора, ши а лѣи Архімід; Микасіа, ѣнде стѣтѣрѣ Омїр, Еродот, прип шкоала Мілетїнѣ а лѣи Та-лес; Воїодїа прип шкоала лѣи Кадмѣс; Тесалїа, прип шкоала чептаѣрѣлѣи Хїрон; Macedonia ши Траѣіа прип шкоала лѣи Ор-ѣеѣ; Гедїи Дачїи прип Затолксїс ла 592 школарїѣл лѣи Солон, ши дѣ ѣрмѣ леѣїѣи-торїѣл патріеї сале. Ачешїа фїренѣе кѣ

п'аѣ пѣтѣт дѣтревїи алте літере, де кѣт ачеле че дѣѣѣдасерѣ дела даскаліи лор, кѣ каре се серѣеа Macedoniaи, Гїріи, Траѣїи, Гедїи ши Таѣріенїи, транспортате ши де ко-лонїстїи Гречїлор. Чел дѣтѣиѣ кареле пѣ-те аѣ скріс прип літере латїне ліѣѣѣа Дако-гедїлор, че ера фоарте аместекатѣ кѣ Елі-па, аѣ фост поетѣл Ovidie, кѣнд се афла ексілат ла дертѣріле Понтѣлѣи дѣ поліѣиа дакогетїкѣ Tomis; дарѣ ши Ovidie ка чел че кѣпоѣѣеа дѣсѣл ліѣѣѣа еліпѣ ши пре ачеа дакогетїкѣ аѣ пѣтѣт скріе Гедїлор кѣ дѣ-сѣшї літерїле че лі ера маї фамїліаре адеѣѣ але Еліпїлор, саѣ кѣ ѣп алфавет спеѣїал дѣсѣ дѣформат дін ачел еліп, кѣ каре дѣ-прѣѣѣ се дѣѣѣѣа де кѣтре ачесте гїпте, прѣкѣт пе поате фї доѣадѣ таѣлеле черате афлате дѣ Dacia, дѣ каре се ѣѣд ши прове школастиче кѣрат дѣ ліѣѣѣа еліпѣ ши дѣ ліѣѣѣа гетїкѣ.

Інскріпѣїіле афлате пе монѣментеле рѣпїлор Херсонесѣлѣи, Macedoniaи, Траѣїеї, Місіеї ши Дачїеї; номїстеле доміторїлор епохеї ачестїа дѣаїпте де Romanї, скрісе кѣ літере дѣ ліѣѣѣа еліпѣ, пе адеѣереск кѣ літератѣра веѣїлор лѣкѣиторі дѣаїпте де веніреа Romanлор аѣ фост чеа еліпѣ. Dea-семенеа реліѣиа, deaсеменеа леѣїле.

Веѣї номїстеле анте-romane сѣѣ літера А, пре лѣпѣгѣ каре де дѣсемнат дї маї алес номїста лѣи Carpic, кареле ар фї дѣ-пѣрѣдїт пе ла 335 дѣ. Хс. ши ар фї дѣпте-меїат капїтала Дачїеї нѣмітѣ дѣпте сїне Carpicа Гетѣса адеѣѣ rezidenѣїа лѣи Carpic, пропѣмітѣ апої ѣлїа траїанѣ. Номїстеле пѣрѣѣтоаре де ѣѣста ачестѣї домітор саѣ інскріпѣїа: Σαρμς асеменеа се ѣѣд інскрі-пѣїіле гречешї пе ѣаселе де ліѣаѣїе афлате дѣ Romaиїа п. к. λαβε και πτε, ши пе ачеле

афлате дн Банат а кърора антѣтѣне-нѣ леаѣ днѣѣдошат D. Терпей мѣѣларѣл содѣетѣ-деѣ згариче. Din а кърора епѣграфѣ ам пѣтѣт десѣфра зрѣтѣоареле кѣвѣнте . . . *αυδατος αναπειν . . . ζω απαυτ' αγροην . . . ηδουεταουη.* Аша дарѣ 1. сѣгѣрѣл алфавет фѣнѣчан, пѣ-мѣт апоѣ греческ, domnitor дѣнтрѣ днчепѣт дн тоатѣ пенѣнсѣла Емѣлѣи, Апенѣлор, шѣ пот а зѣче дн тоатѣ Европа сѣдостѣкѣ, 2. дѣпре кѣм не аратѣ исторѣа, не днѣвѣ-цадѣи шѣ леѣѣторѣи Дачѣлор де школарѣ аѣ гречѣлор; 3. Nomѣстеле шѣ ѣнскрѣпѣѣле Дачѣене скрѣптѣрате дн лѣмѣа елѣпѣ сѣнт довадѣ кѣ дн Дачѣа днѣпѣнте де венѣреа Romanѣлор аѣ фост днтревѣѣте лѣтерѣле шѣ лѣтератѣра Гречѣлор.

Перѣодѣл II. дела дескѣлекареа Romanѣлор сѣѣт паганѣсмѣ.

Дѣпѣ че тоате дерѣле пенѣнсѣлеѣ еѣиче аѣ фост кѣзѣт сѣѣ скѣптрѣл Romanѣлор шѣ ла 105 дела Xc. Траѣан кѣпрѣисѣ шѣ Дачѣа шѣ дескѣлекѣ атѣт ел дѣн коаче кѣт шѣ зрѣѣторѣи шѣ антечесорѣи сѣѣ дѣн-коаче де Дѣпѣре колонѣи дн епоха де азр а кѣлтѣреѣ шѣ а днпѣрѣѣдѣеѣ Romanе не кѣнд лѣмѣа, лѣтератѣра, леѣѣле шѣ гѣ-верпѣл domnea дн тѣстреле контѣнентеле лѣшеѣ лор, де атѣнчеа атѣт дн Асѣа шѣ Африка кѣт шѣ дн Европа ѣ анѣте дн Испанѣа, Галѣа, Церманѣа, Брѣтанѣа, Италѣа, Елѣвѣдѣа, Редѣа, Норѣкѣл, Панонѣа, Гречѣа, Гѣлѣа, Маѣедонѣа, Траѣа, Мѣсѣа, не кѣнд лѣтерѣле шѣ лѣмѣа латѣнѣ ера органѣл чѣ-вѣлѣзаѣѣеѣ шѣ ал Адмѣнѣстраѣѣеѣ пентрѣ тоате гѣнтеле шѣ ачеле варваре сѣпѣсе Romanѣлор прѣн провинѣѣле маѣ сѣс енѣ-терате, фѣрѣ дндоѣалѣ кѣ шѣ дн Дачѣа 1) пѣ пѣмаѣ сѣпѣсѣ шѣ аѣвѣсѣ провинѣѣе

romanѣ, дарѣ 2) дѣпѣ че се стѣрпѣсерѣ шѣ се днтерѣсерѣ dѣn ea Дачѣи, варварѣи лѣкѣ-торѣи, перѣнд фѣѣнда лор преѣзм а тѣзѣрор челорлалте гѣнте траѣѣко-пеласѣѣче лѣкѣ-тоаре odѣноарѣ прѣн Мѣсѣа, Гѣлѣа, Траѣа шѣ Маѣедонѣа, се лѣкѣ де колонѣстѣ кѣ-радѣ Romanѣ адѣшѣ дѣпре Езтронѣе дѣн тоатѣ Италия шѣ де тоатѣ стареа 3) окѣ-пате четѣѣѣле еѣ шѣ пѣзѣте колонѣле де леѣеоане фѣрѣ дндоѣалѣ маѣ вѣртос аѣчеа днтре колонѣстѣи пѣаѣ пѣтѣт ѣнтра алѣ лѣмѣѣ шѣ лѣтератѣрѣ де кѣт пѣмаѣ чеа латѣнѣ а Romanѣлор, маѣ алес кѣнд 4) пре-кѣт пѣаѣ преѣетат стрѣтѣошѣи поѣдѣрѣи ста-торпѣѣнд аѣчеа не аѣ лор копчетѣденѣ сѣ ле днтемеезе полѣѣѣи шѣ сѣ ле органѣзеze статѣл шѣ деара дѣпре формуле шѣ прѣн-чѣпеле полѣѣѣеѣеѣ romanе, гѣверпѣнд Да-чѣа кѣ пропѣрѣтарѣ, проконсѣлѣ саѣ консѣ-ларѣ, алѣѣтѣнд зп сенат, хѣрѣзѣндѣле дре-птѣѣдѣи мѣнѣпѣпале, ка кѣ ачѣаста сѣ се вѣкѣре Дако-Romѣнѣи де прѣвѣлеѣѣле че-тѣѣденѣлор Romanѣ, де асѣменеа де вѣпѣ сеамѣ пѣаѣ преѣетат а пропѣга днтре еѣ, релѣѣѣа, леѣѣле, ѣѣѣѣѣѣеѣ шѣ тѣѣстрѣѣле кѣ лѣмѣа шѣ лѣтератѣра лор, каре елемент roman аѣ domnѣт пестрѣмѣтат дн трѣвѣ-пале, дн пѣаѣѣ, шѣ дн темпѣлѣрѣ дела дн-чепѣтѣл сѣтеѣ а 2-а Xc. дн перѣодѣ де 200 анѣ, пѣпѣ ла днкѣрдереа гѣнтелор варваре дн Дачѣа кѣ капѣтѣл сѣтеѣ а 3-а D. Xc. шѣ кѣ днчепереа domnѣреѣ хрѣстѣ-анѣсмѣлѣи, преѣзм шѣ сѣпѣт варварѣи шѣ хрѣстѣанѣсмѣ пѣпѣ дн сѣта а 10-а.

Довеѣи пентрѣ перѣодѣл ѣдололатрѣ авѣт: а) ѣнскрѣпѣѣле латѣне не марѣѣрѣле че днподовеа дн епоха днсемпѣатѣ аѣ фронтѣспѣчеле палателор шѣ а темпѣлѣлор, кареле зак пѣпѣ астѣзѣ прѣн рѣнеле че-

тъдѣлор ши а поліѣлор веки de prin то-
тъ Дація Тръіанъ, Авреліанъ ши Констан-
тиніанъ; динтре каре едіфісѣрї, чел маї вред-
ник де днсемнат пентрѣ пої есте темплѣ,
чи се пѣстрѣазъ днкъ дн фїндъ (прекъм
Пантеонѣл пѣміт Rotonda дн Рома) пре-
фѣкѣт астѣзи дн вїсерїкѣ ла сатѣл ромѣ-
нск Демшѣш дн Трансїлванїа, лѣнгъ Сар-
micagetzza, rezidenca рецілор Даціей. Аѣ
длорна монументїле рѣдикате де стрѣ-
моши днтрѣ адъчере-амїнте а фелїкрїте-
лор дїрецірї, політї саѣ лецеоане. Аѣ
длорна морментеле стрѣмошилор Ромѣнї
рѣпосаці дн осевїте епохе.

б) Nomicmеле че чїркѣлеазъ дн Да-
ція пѣртѣтоаре де пѣмеле днператорїлор
Romani, ши де сїмвоалеле Даціей прекъм
се аратъ сѣнт літ. В.

с) Декретеле сенатѣлѣ сѣпате дн
аратъ ши документеле осевїтелор дерегъ-
торїї локале прекъм есте ши зрѣторїѣл,
тоате пѣртѣтоаре де карактерѣл roman
ши граїѣл латїн.

Актѣл Дако-Ромѣн кѣпрїнс дн та-
влеле черате, каре с'аѣ аѣлат днтр'о фо-
дїнъ (гроапъ) аграрїе, апроане де Аврѣд-
ванїа дн Трансїлванїа, каре акт есте скріс
дн анал 167 дѣпъ Хрістос адекъ 62 дн
зрѣта дескѣлекѣрїлор ши дн латїнїтатеа
кѣрѣеа се дескопере зрѣмеле літвеї ро-
мѣне, кѣчи ши формеле ши ідіомеле аче-
стеї латїне сѣнт авѣтѣте дела літѣа гра-
матїкѣл а класїчилор латїнї де ши пе ал-
кѣтїторїѣл лѣї, ка дерегъторїѣ ши тавѣ-
ларїѣ (граматїк саѣ логофѣт) тревѣе сѣл
пресвїзнем де днвѣдат.

Кѣпрїндереа актѣлѣ.

Descriptum (1) et recognitum factum
(2) ex libello qui propositus (3) erat Alb
(urno) majori ad stationem Resculi in quo
scriptum erat id, quod i (nfra) s (criptum)
est (4). Artemidorum Apollonii (5) magister
Collegii Iovis Cerneni (6) et Valerius Nico-
nis et Offas Menofili, questores Collegii
ejusdem posito hoc libello publice testantur.

Ex Collegio s (upra) s (cripto) ubi
erant homin (7) L IIII, ex eis non plus re-
masisse (8) Albur (no) quam quot homiu X
II?).

Iulium Iulii quoque comagistrum suum
ex die (9) magisterii sui non accessisse ad
Alburnum, neq (10) in Collegio; seque (11)
eis qui presentes (12) fuerunt, rationem red-
dedisse (13) et si quit eorum abuerat (14)
reddedisset sive funeribus, et cautionem
suam, in qua eis caverat (15), recepisset;
modoque autem neque funeraticiiis suffice-
rent neque loculum aberet, neque quisquam
tam magno tempore diebus (16), quibus
legi (17) continetur, convenire voluerint aut
conferre funeraticia sive munera; seque id-
circo per hunc libellum publice testantur,
ut si quis defunctus fuerit, ne putet se Col-
legium abere (18) aut ab eis aliquem (19)
petitionem funeris abiturum:

Propositum Alb urno majori V
(ante) Idus Febr (uarias) Imp (erante).
Lucio AVR (elio) VERO consule III. et
QVADRATO. Actum Alb (urno) majori.
(Ba зрѣта.)

Андреапѣ дн Фїеїе:

№. 2. паѣ. 15 кол. 1 ліп. 5 дїн жос прїме-
їнд дн лок де трїм—. Паѣ. 16 кол. 2 ліп. 5
дїн жос: кѣ дїн, дн лок де ка дїн —. Паѣ. 16
кол. 2 л. 4 дїн жос: те пѣтеаї рѣмѣшї, дн лок
де те пѣтеаѣ рѣмѣшѣ. №. 3 паѣ. 20 к. 1 л. 9
дїн ж. ера дн лок де ерї. Паѣ. 20 к. 1 л. 9 дїн
жос е ши дн лок де ешї. Паѣ. 23 к. 1 л. 8 дїн
сѣс; а ле ved é дн лок де а ле ved é.

Деслѣгареа шарадеї дела №. 6 есте: Парнас.